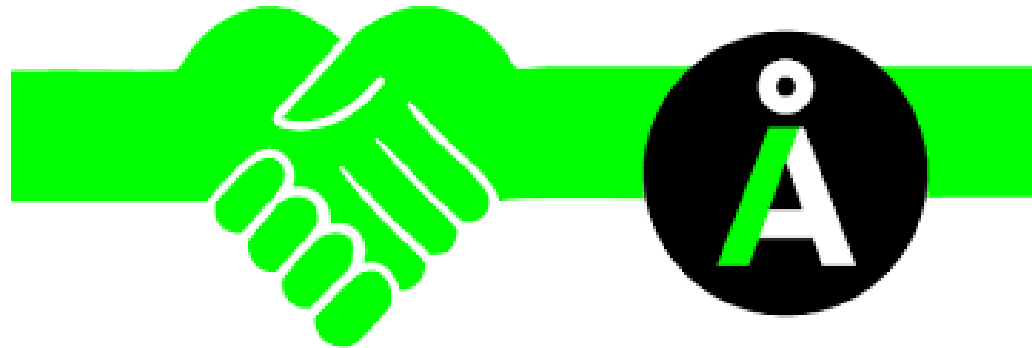

Alternativet Fanø

Valgprogram kommunalvalg 2017

Alternativet Fanø – Valggrundlag 2017

Med ydmyghed og stolthed stiller Alternativet for første gang med en liste til kommunalvalg på Fanø. Vi er et nyt og ungt parti, der arbejder ideologisk ud fra princippet om de tre bundlinjer: Den økonomiske, den grønne og den sociale. Balance i forhold til alle tre bundlinjer mener vi, sikrer bæredygtigheden for Fanøs fremtid.

Alternativet tager desuden afsæt i seks kerneværdier, der kendetegner interne og eksterne arbejdsprocesser såvel som konkrete politiske udspil, og disse værdier er: Mod, generøsitet, gennemsigtighed, ydmyghed, humor og empati. Når vi mødes og taler politik, er det uden skjulte agendaer og i et trykt forum, hvor vi kan hjælpe hinanden ved at dele viden og udvikle idéer sammen.

Vi har således gennem flere dialogmøder arbejdet på at forme en vision for Fanøs fremtid, som tager udgangspunkt i værdierne, der sikrer, at vi ikke kun stræber mod effektivisering ud fra en neoliberal synsvinkel, hvor det umiddelbart kun er den økonomiske bundlinje og vækst, man er interesseret i. Vi er mere interesserede i, at der er harmoni og balance i planlægningen og anvendelsen af ALLE vores ressourcer her på dejlige Fanø. Dette kræver, at vi tager nogle seriøse dialoger om, hvilken værdi vi tillægger forskellige indsatser, services og ydelser. Vi er løbende i dialog, og vi håber, at så mange som muligt vil være med, når vi fortsat vil arbejde politisk for fremtidens Fanø.

Med Alternativet i Fanø Byråd, vil borgerne kunne opleve, at der ikke kun bliver kigget på den økonomiske bundlinje, når der skal tages beslutninger. Vi vil være garanter for, at alle spareforslag og udviklingsforslag vil blive belyst i forhold til alle tre ovenstående bundlinjer. Kommer vi til at stå overfor en beslutning om fx besparelser på skoleområdet, vil vi have blik for, hvilke konsekvenser det vil kunne have for den sociale bundlinje osv., og hvis en økonomisk besparelse nu og her koster på det sociale, kan det på den lange bane blive dyrt, og dermed er det ikke en klog besparelse i vores optik.

Alternativets samarbejde i Byrådet og med andre samarbejdspartner vil være baseret på vores seks debatdogmer:

1. Vi vil gøre opmærksom på både fordele og ulemper
2. Vi vil lytte mere, end vi vil tale, og vi vil møde vores politiske modstandere der, hvor de er
3. Vi vil fremhæve de værdier, som ligger bag vores argumenter
4. Vi vil indrømme, når vi ikke kan svare på et spørgsmål og indrømme, hvis vi har taget fejl
5. Vi vil være nysgerrige overfor alle dem, vi samtaler og debatterer med
6. Vi vil åbent og sagligt argumentere for, hvordan Alternativets politiske visioner kan nås

Å for åbenhed og åbenbaring

Alternativet (Å) er et åbent parti, og vi tror på, at flere ved mere. Derfor samarbejder vi gerne med både de øvrige lister i Byrådet og øens borgere om at udvikle de bedste løsninger for Fanø.

Vores valgprogram har vi udviklet i samarbejde med en række engagerede og kritiske borgere og med input fra fageksperter i det vi kalder et 'politisk laboratorium'. Et politisk laboratorium er en arena for åbne diskussioner, hvor alle er velkomne til at deltage, og hvor man gennem debat og vidensdeling former politiske standpunkter. Det politiske laboratorium foregår på Facebook og på dialogmøder, hvor vi mødes og taler sammen.

Overskriften og det konstante pejlemærke i arbejdet har være ***Hvilket samfund ønsker vi, at Fanø skal være?***

Visionerne har været både ambitiøse og vidtfavnende, og forslagene til at bringe os i den rigtige retning har været mange. Vi har nedenfor prioriteret hårdt og køgt det ned til 10 visioner for Fanø og en række mål og konkrete forslag, der kan bringes os nærmere visionerne.

Vi glæder os til at være med til at skabe et Fanø, der er kendetegnet ved følgende:

En åben og inddragende politisk kultur

Demokratiet i Danmark og på Fanø er under pres, og tilliden til politikerne er helt i bund. Det er problem, og vi har brug for en ny politisk kultur.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Et mere gennemsigtigt og åbent rådhus**, hvor borgerne i langt højere grad informeres om og gives indsigt i de politiske processer.
- / **Et rådhus der er kendt for at lytte til og skabe løsninger sammen med borgerne**. Udvalgmøder kan f.eks. flyttes ud i lokalsamfundet, der kan laves dialogmøder tidligt i udviklingsprocesser, og der kan nedsættes midlertidige udvalg (såkaldte § 17.4 udvalg) til udvikling af nye løsninger i samfundet.
- / **Borgerdrevne forslag i byrådet**. For at understøtte borgernes aktive deltagelse og medansvar i øens udvikling skal borgere, der samler mere end 150 underskrifter vedrørende en sag have krav på at få behandlet sagen i byrådet, evt. med understøttelse fra forvaltningen.

Fremsynethed og kvalitet i børnehøjde

Børnene er vores fremtid, og for at blomstre har de brug for at vokse op i rammer, hvor læring, nysgerrighed og engagement næres, og hvor det er naturligt at eksperimentere, fejle og udvikle sig i et frit og trygt (og inkluderende) miljø.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Plads til mangfoldighed**. Vi ønsker daginstitutioner og en skole, hvor forskellighed er en styrke, og hvor alle børn understøttes i at udfolde deres talenter og forfølge deres drømme – uanset om evnerne er boglige, kreative eller praktiske.
- / **Læring i kontekst**. Sammen med lærerne at udvikle en skole, hvor læring kobles til kontekst og virkelighed, hvor lærernes faglighed får plads til at folde sig ud til gavn for både elever og arbejdsmiljø.
- / **Øget fokus på bæredygtighed i daginstitutioner og skole**. I tillæg til den eksisterende naturvejledning vil vi arbejde for at grøn omstilling, klima, miljø og den særegne natur på Fanø sættes på dagsordenen i den daglige undervisning – ikke kun som teoretiske størrelser, men også som fysiske og håndgribelige elementer, som vi alle påvirker gennem vores valg i hverdagen.

Byudvikling med fokus på stærke fællesskaber og plads til alle

Som ø-samfund har Fanø et helt særligt DNA med en stærk fælles identitet, tillid og empati for hinanden på tværs af generationer, klasser og interesser. Dette skal vi værne om, og det skal afspejles i den måde, vi udvikler vores lokalsamfund i både Nordby, Rindby og Sønderho.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Respektfuld byudvikling.** Udvikling af byerne på Fanø med respekt for de særlige karakteristika og behov, der er kendetegnende for hhv. Nordby, Rindby og Sønderho.
- / **Byrum for alle.** Samskabelse med borgerne om udvikling og etablering af byrum, der understøtter fællesskaber og skaber pusterum i hverdagen. Det kunne et havneområde, en bypark eller noget helt tredje.
- / **Alternative boformer.** Eksperimenter med alternative boligformer, der udnytter den eksisterende bebyggelse og imødekommer hverdagens behov, udviklet i samarbejde med borgerne, f.eks. kollektive boligformer på tværs af generationer, fælles ældreboliger, ungekollegier, ny anvendelse af den gamle efterskole mv.
- / **Etablering af tilflytterboliger** med begrænset lejeperiode forskellige steder på øen, hvor tilflyttere kan afprøve drømmen om at bo på Fanø.

Et mangfoldigt kultur- og foreningsliv for alle

For Alternativet er et mangfoldigt, levende kultur- og foreningsliv afgørende for vores individuelle og samfundsmæssige trivsel og udvikling, fordi det øger selvindsigt, udsyn, sundhed og fællesskaber. Et rigt Kultur- og fritidsliv skal være for alle. Det indebærer understøttelse af de økonomisk trængte og prioritering af kunst og kultur i det offentlige rum.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Et blomstrende kultur- og foreningsliv.** Fortsat prioritering og understøttelse af et bredt kultur- og foreningsliv med blik for såvel den professionelle kunst, sport & fritid, socialt arbejde og folkelige og innovative initiativer.
- / **'Realen' som et åbent kultur- og medborgerhus.** Huset rummer et stort potentiale som samlingspunkt for både scenekunst, kulturarrangementer, foreninger og borgerinitiativer, og vi ønsker at udvikle dette i fællesskab med borgere på Fanø.
- / **Prioritering af den professionelle kunst og kultur i børnehøjde,** både i daginstitutioner og skolen og i byrummet, og inddragelse af børn og unge i udvikling af kultur- og fritidslivet.

En hverdag i balance og livskvalitet i alle livsfaser

Mange drøner rundt i hamsterhjulet, og alt for mange - både unge og ældre - døjer med stress, ensomhed, angst, mistrivsel. Vi er på vej ud af et vildspor, hvor børn tabes og menneskelig trivsel ødelægges.

Alternativet ønsker at erstatte konkurrencestaten med et balancesamfund med fokus på livskvalitet, familieliv og arbejdsliv i balance.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Fleksible arbejdsforhold** på kommunens arbejdspladser og forsøg på vej mod en 30 timers normeret arbejdsuge.
- / **'En ø uden stress'**. Udvikling af handleplan for 'En ø uden stres' indeholdende konkrete initiativer og indsatser som forebygger og modvirker stress.
- / **Innovative løsninger på tværs af generationer.** Inddragelse af civilsamfundet i endnu flere innovative løsninger, hvor f.eks. unge understøtter yngre børn, børnehavebørn laver aktiviteter på plejehjemmet, og ældre involveres i børnefamilier.

En ø med ligeværd i fokus, og hvor alle ressourcer bidrager positivt

I Alternativet mener vi, at alle mennesker i samfundet har værdi, og vi tror på, at alle ønsker at bidrage til fællesskabet, hvis de får muligheden. Vi ønsker at give plads til og understøtte, at alle ressourcer - lønnede såvel som frivillige - kommer i spil i en form, der giver mening for den enkelte borger og værdi for fællesskabet.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Et kommunalt rummeligt og mangfoldigt arbejdsmarked**, der understøtter meningsfuld beskæftigelse for borgere på kanten af arbejdsmarkedet.
- / **Et tættere samarbejde med civilsamfundet, Integrationshuset og lokale erhvervsdrivende** om at sikre beskæftigelse, praktik og uddannelse til flygtninge og familiesammenførte.
- / **Udvikling og understøttelse af det frivillige arbejde.** Frivilligt arbejde kan tilbyde meningsfuld beskæftigelse for borgere både indenfor og udenfor det ordinære arbejdsmarked, og det skaber samtidig høj værdi og sammenhængskraft i samfundet. Vi vil derfor arbejde for anerkendelse af de frivillige kræfter og altid tænke disse ind i udviklingsprocesser og løsninger i kommunen – hvilke foreninger eller borgere har relevant viden, ressourcer eller erfaringer, og hvordan kan det frivillige segment på anden vis bidrage positivt.

Sprudlende iværksætteri og erhverv i balance med øens særkende

Små og mellemstore virksomheder er afgørende for beskæftigelsen på Fanø og sikrer et levende lokalsamfund, og der er plads til mere lokalt erhverv. Alternativet ønsker derfor at understøtte iværksætterkulturen på Fanø og sikre et bæredygtigt erhvervsliv.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Gode fysiske rammer til nye iværksættere**, hvor igangsættere i et inspirerende miljø kan tage de første skridt og vokse til sociale og bæredygtige iværksættere.
- / **Etablering af flere grønne erhverv** og erhverv, der understøtter grøn omstilling på Fanø. Oprettelse af en kommunal pulje der støtter projekter, borgernære formidlingsaktiviteter, kultur mv. der sigter mod og understøtter den grønne omstilling.
- / **Udvikling af turisthverv, som samtidig understøtter det lokalt levede liv** på Fanø

En ø der går foran med grøn energi og klimaløsninger

Klimaet er under markant forandring, og det kommer også til at skabe alvorlige udfordringer for Fanø. Vi tager klimasikring og den grønne omstilling alvorligt og prioriterer den! Fanø skal udarbejde en energiplan med kommunale mål og delmål og konkrete tiltag, der kan sikre en omstilling til 100 % fossilfri ø hurtigst muligt.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Øget produktion af vedvarende energi** gennem opsætning af vindmøller og solceller, hvor det er muligt under hensyn til landskabet på Fanø
- / **Omstilling til grøn offentlig transport** (kommunens biler og busser) og etablering af lade-stationer til elbiler.
- / **Begrænsning af bilisme** på øen gennem udvikling af innovative løsninger sammen med borgerne – f.eks. delebilsordninger, opsamlingssteder, udlejning af ladcykler, transport af gods for turister mm.
- / **Øget indsats for at spare på energien.** Ved nybygning og renoveringer skal energibesparelser indgå som et primært hensyn. Rådgivning og kampagner skal sikre både virksomheders og borgernes fokus på energibesparelser.
- / **En plan for forhøjelse af digerne.** Fanø må selv tage ansvar for klimasikring med en realistisk opsparingsplan for forhøjelse af digerne.

Økologisk aftryk gennem ansvarligt forbrug og klimavenlige fødevarer

Vores forbrugsvaner og den globale fødevarereproduktion skaber den største klimabelastning – drivhusgasser, afskovning og ressourcespild. Hvis vi omlægger måden vi producerer og forbruger både fødevarer og andre produkter kan vi mindske vores kollektive klimaaftryk.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **Flere økologiske, lokalproducerede og sæsonbestemte fødevarer** samt mindst én kødfri dag om ugen i kommunale institutioner, køkkener og kantiner.
- / **Lokal produktion og mere økologi** på øen understøttes.
- / **Øget klimavenlig adfærd og reduktion af madspild** gennem oplysning og konkrete indsatser sammen med borgerne.
- / **Ambitiøse mål for genanvendelse af affald.** Sammen med borgere og erhvervsliv vil vi udvikle løsninger, der sikrer, at vores affald i fremtiden bliver en ressource, der genbruges eller på anden vis føres tilbage til produktion af nye varer.
- / **Samarbejde med andre kommuner** til fordel for den grønne omstilling.

Plads til vild og mangfoldig natur

Med en placering midt i nationalpark Vadehavet er vi omgivet af helt unik natur. Fanø er den kommune i Danmark, der er begunstiget med mest natur arealmæssigt. Klitlandskabet er noget af det eneste ægte vilde natur tilbage i Danmark, og med det følger et særligt ansvar – også på europæiske plan. Biodiversiteten i Danmark er for nedadgående, og også på Fanø har vi et ansvar for at sikre en naturforvaltning der understøtter sunde økosystemer, hvor naturens dynamik kan udfolde sig.

I Alternativet på Fanø ønsker vi at arbejde for:

- / **En naturlig dynamik**, hvor naturen får lov og plads til at udvikle sig på sine præmisser. Naturlig dynamik inkluderer vild græsning og forstyrrelser, men begrænset 'gartneri' i plejen.
- / **Sikring af sunde naturtyper og økosystemer** og mindre artspleje.
- / **Fortsat adgang til naturen på naturens præmisser.** Fanø er en nationalpark, og skal forblive vild. Men øen må ikke blive et reservat, hvor vi ikke må færdes. Vi ønsker at sikre en balance, hvor dyre- og plantelivet sikres, men hvor vi under hensyntagen fortsat kan færdes. På den måde understøttes de unikke rekreative muligheder, som Fanø tilbyder, og samtidig sikres ejerskab og ansvar for naturen.
- / **Stop for al udvidelse af bebyggelse ud i naturen.** Gennem de seneste 20 år er især Norby udvidet betragteligt mod både nord, vest og syd. Denne udvikling ønsker Alternativet stoppet. I stedet må den eksisterende boligmasse tilpasses den demografiske udvikling

Hvem er Alternativet på Fanø

Til kommunalvalget i 2017 opstiller Alternativet fire kandidater:

Sofie Valbjørn

Julie Frey

Simon Voigt

Lene Kaltwasser

Vil du vide mere om Alternativet på Fanø, er du velkommen til at maile eller ringe til os.

Du kan også følge med på vores Facebookgruppe 'Alternativet Fanø – politisk laboratorium'. Her reflekterer og diskuterer vi sammen og udvikler løbende vores politik i fællesskab.

Vil du vide mere om, hvad vi er forankret i, og hvad Alternativet står for overordnet, kan du gå ind på www.alternativet.dk